DEPOT LEGAL
LE DIRECTEUR GERANT
DEPOT LEGAL CHINE N° 42/59

NĂM THỨ BẢY SỐ 681 MỖI SỐ NĂM XU 癸酉年十一月初四日 NGÀY THỨ TƯ 20 DÉCEMBRE 1933

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI QUỐC	
Một năm	6$00		8$00
Sáu tháng	3.00		4.50
Ba tháng	1.50		2.50

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲民 La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUẢN
số 123, đường Gialong, Huế
Giây-thép nói: số 48
Giây-thép: TIENDAN HUE

Đạo không thể giây phút nào rời ra được; rời được không phải là đạo.
(*Trung-Dung*)

LUÂN-LÝ ĐẠO-ĐỨC

QUAN HỆ TRÊN ĐƯỜNG SỐNG CHUNG THẾ NÀO?

« Luân lý đạo đức », cái tiếng cũ mèm kia, ở đời mới này ít ai muốn nghe, mà có lẽ hiện nay và từ nay về sau lại ít ai dám nói. Vì nói đến cái tiếng ấy tức là rước lấy cái huy hiệu « hủ », « gàn », « thủ cựu », nghịch với một hạng người — số ít — hạng người Hán học mà mở, Tây học « ba rọi » mà ưa gan lớn tiếng, dám công nhiên xướng ra cái thuyết « bất luân lý! bất đạo đức! ».

Nói thực, cái người sống trong xã hội, cũng có cha mẹ, anh em, bè bạn như ai, cũng ăn cơm uống nước mới sống được như ai, mà dám nói «bất luân lý, bất đạo đức», rõ là họ không rõ nguyên lý và tánh chất luân lý đạo đức là thế nào, nên nói càn nói dở; kẻ thức giả không ai đem vào tai. Song cái tiếng « trái ngược » ấy nay đã xuất hiện ở giữa xã hội ta cũng sống chung đây, nếu không chỉ rõ chỗ lầm ra, e không khỏi có kẻ thấy cạn nghe gần, theo mà chạy bậy, lùa vào con đường sai lạc; một ngày kia mà hiện ra một cái xã hội « bất luân lý, bất đạo đức », thì nguy khốn biết chừng nào! vì thế mà bược tôi viết bài này cáo cùng học giả trong nước.

Trước hết xin nói vài đều:

Tôi vẫn nhận khoa học là ân nhân của loài người, giúp cho cuộc tấn hóa được mau chóng. Tôi cũng nhận học thuyết Âu-tây xu trọng về thực tế, bổ chỗ khuyết điểm cho học thuyết phương Đông rất nhiều, mà không khi nào phản đối.

Tôi lại vẫn thấy rõ đạo đức luân lý theo thời đại, theo xu sở, theo tánh tình phong tục cùng hoàn cảnh sinh hoạt của loài người mà đổi mới lần. Đại loại như luân lý phương đông xưa thì trọng về gia tộc (trong ngũ luân, gia đình chiếm hết ba) mà luân lý tây phương thì đối với quốc gia xã hội và nhân loại có vẻ nặng hơn gia tộc; đạo đức xưa thì trọng về tư đức cá nhân nhiều mà đạo đức nay thì trọng về công đức đoàn thể v. v.. Phạm vi có rộng hẹp nên có cái đời xưa cho là tốt mà đời nay thành dở, có cái thích với xứ nầy mà không thích với xứ kia; cái điều kiện bề trong, cần phải sửa đổi cho hợp với thời thế và hoàn cảnh sinh hoạt.

Đạo đức luân lý, cũng như pháp luật. Đã là một quốc gia, tất nhiên phải có pháp luật, dầu ai có ngụy biện thế nào cũng không thể miễn cái cớ nhân luật nghiêm khắc hà khắc của các đời chuyên chế mà phô lên rằng: « quốc gia không cần có pháp luật », hay là nói tắt là: «bất pháp luật». Một quốc gia phải có pháp luật, thì xã hội loài người tất phải có luân lý đạo đức. Hoặng đạo đức luân lý theo luật thiên nhiên, lại cùng loài người sanh trước pháp luật nữa kia, nên đã là người tất nhiên không rời luân lý đạo đức mà sống được, cốt là đạo đức luân lý hợp với cái đời sống chung kia.

Đọc đến đây, độc giả đã hiểu quan niệm của tôi đối với đạo đức luân lý là thế nào. Nay tôi xin nói vào đề, tức là đạo đức luân lý quan hệ trên đường sống chung thế nào.

Thuyết tôi bày giải dưới nầy, không dựa vào thuyết Khổng, Mạnh, Lão Trang, hay là Lạp bá-đồ, Khang-đức cùng những thuyết cao xa huyền diệu đông tây nào, chỉ cần cứ chỗ cần thiết cạn gần trên cuộc sinh hoạt của mỗi người mà thôi. Trước hết thử hỏi: luân lý đạo đức vì sao mà có?

Theo như sở kiến của tôi, phỏng như người đời sinh ra mà kẻ ở bãi biển, người ở rừng xanh, cứ ở riêng trơ trọi mà sống được, thì cái tên luân lý đạo đức, tất không xuất hiện. Thứ nữa ở chung với nhau mà những đồ nhu cần về sự sinh hoạt ai cũng tự mình làm đủ, không cần có kẻ khác, thì cái tên đạo đức luân lý có xuất hiện cũng không lâu mà tiêu diệt. Tới một bước nữa, loài người ở chung với nhau mà không cần biết đến cha mẹ anh em bằng bạn gì cả, hay cứ cướp bóc xé dựt nhau, mạnh ai nấy được, không cần có trật tự, không cần có lễ nghĩa; chỉ sống trong cái đời lộn xộn như thế mà không trái với nhân đạo, không ai cho là tội ác, thì luân lý đạo đức cứ vứt đi nào ai tiếc (đều nầy có hơi xâm đến pháp luật, song pháp luật là để bảo chương cho luân lý đạo đức kia, chớ không gì khác, thì cũng chưa ra ngoài đề).

Đấy, nếu loài người, đứng vào cái hoàn cảnh nói trên mà vẫn sống, vẫn tấn hóa, vẫn văn minh, thì ai còn thèm nhắc đến đạo đức luân lý làm gì cho mỏi miệng! Nhưng khốn vì người không thể sống trong hoàn cảnh như thế, nên đã rõ đạo đức luân lý cần thiết cho cuộc sống chung không thể lìa ra một phút được. Nói cho rõ luân lý đạo đức tức là cái giây kết dính loài người trên con đường sống chung và cũng là cái nguồn gốc nền tảng nảy nở ra lịch sử tấn hóa của loài người.

Đạo đức luân lý cùng loài người cùng sinh, nghĩa là đầu tiên loài người có mới nhà 2 vợ chồng và một đứa con, ở chung một vùng đất với mới nhà khác cũng hai vợ chồng một đứa con, thì trên đường sống chung đã có luân lý đạo đức ngầm ngầm chi phối rồi, không đợi có quốc gia xã hội, đạo đức luân lý mới xuất hiện; chỉ là phạm vi đều kiện tùy bước đường sinh hoạt chung kia mà rõ mang rộng ra, sửa đổi cho thích hợp mà thôi. Ta bày kể qua vài đều tỷ lệ:

Người thợ may, may khéo rõ là tay nghệ thuật, nhưng ảnh có sống một mình đâu; còn có cha mẹ, vợ con, bè bạn, tức là có luân lý. Người ta tới đặt đồ may giá cả bao nhiêu, ngày nào may rồi, đặt tiền trước bao nhiêu, nếu như ảnh lấy tiền người ta mà không may, hoặc lấy tiền đặt mà may vụng, hoặc phỉnh lừa người ta, hoặc người ta đến may mà ảnh bắt hải, tức là thất tín, bất đạo đức; bất đạo đức thì cái nghề ảnh không ai dùng nữa. Ấy là nghề may kia không rời được luân lý đạo đức.

Nhà văn sĩ kia, viết bài làm sách, ấy là cái nghề của ảnh, nhưng ai cho ảnh đi học? ảnh học với ai mà biết được cái nghề ấy? tất là nhờ có cha mẹ thầy bạn mà sau ảnh mới thành nghề văn sĩ. Nếu ảnh mang cha chửi mẹ, thì ai cho ảnh đi học? đi tới trường học mà nghịch với thầy, khuấy rối bằng hữu, thì bị đuổi khi nào, làm sao mà ảnh biết viết văn? Vả lại trong thơ ảnh viết cho người khác, ảnh cũng xưng ông, bạn, anh v. v. tức là có đạo đức luân lý ở trong rồi. Thế là cái đời anh văn sĩ cũng nhờ đạo đức luân lý mới có, mới sống được.

Suy ra trăm ngàn nghề khác trên cõi sống chung nầy, thật không có nghề gì đứng ra ngoài không khỏi đạo đức luân lý; cho đến hai nước đánh nhau, giữa chiến trường, gươm súng giết nhau, mà trong giờ hưu chiến đã định thì hai bên không một tiếng súng; hai người bạn quen, mới người ở bên nầy, một người ở bên kia, vẫn bắt tay nói huyên; những người bị thương dầu là quân nghịch cũng băng chữa cứu giúp như quân lính mình. Nơi chiến trường mà còn có mảnh lực luân lý đạo đức chi phối vào, thì trên đường sinh hoạt hằng ngày của loài người, không cần phải nói nữa.

Vậy tôi dám nói quyết rằng: khi nào ai là người tự phụ là có « tư tưởng mới », cầm luân lý đạo đức là «tư tưởng mục», trong khi giao thiệp xưng hô không còn dùng những tiếng «cha, mẹ, thầy, bạn, anh, ông» thì người ấy mới rành là đứng ra ngoài đạo đức luân lý. Nếu không thế thì họ vẫn hô hấp sống trong không khí đạo đức luân lý mà họ không tự biết đấy thôi. Vì nhân sanh quan không thể rời đạo đức luân lý kia mà đạo đức luân lý cũng tấn tới theo cuộc sanh hoạt chung của loài người.

Minh-Viên

Xiêm-Hoàng đã trở về Xiêm

Bangkok, 10 déc. — Xiêm-Hoàng đã từ Singora Miến-điện) trở về đến Vọng-các (kinh đô Xiêm) sớm mai hôm qua và sẽ dự lễ « Hiến pháp ».

Cuộc vận động tự trị ở Mông-cổ

Theo những tin tức sau cùng của báo «China Times» thì đặc phái viên chính phủ Nam kinh là Hoàng thiệu Hằng truyền bố với dân Mông cổ rằng dân nầy sẽ được tự trị theo chương mục tự chính phủ Nam kinh định lấy. Còn các ông hoàng Mông cổ thì ưng được hoàn toàn tự trị, mà quyết dùng võ lực cho kỳ được. Hiện nay có mấy đội quân kỵ mã Mông cổ đã chực sẵn ở biên giới Trung hoa.

Cuộc vận động tự trị ở Mông cổ không phải là sự ngẫu nhiên song cũng không phải là đơn giản như người ta đã tưởng lầm trong lúc đầu.

Nên nhắc lại rằng dân tộc Mông cổ là một dân tộc rất hung lược, đã từng làm chủ trong đất nước Tàu trước kia. Ông tổ của họ là Gengis Khan ngày trước đã làm rung động Á đông nầy và đến cả Đông Âu nữa chớ không phải vừa. Mông cổ lâu nay chịu quyền kiểm soát của Tàu, chỉ là trên danh nghĩa mà thôi; vì đường xá xa xuôi nên những công việc hành chánh hoàn toàn ở trong tay các ông hoàng.

Xứ Mông cổ là một xứ giàu. Đều ấy Nhật biết rõ lắm, nên trong bản thuyết minh thơ của Điền trung (Tanaka) cũng đã dự trù đến việc chiếm Mông cổ. Cái ý muốn ấy sau nầy cùng với phong trào xích hóa ở Ngoại Mông cổ mỗi ngày mỗi lớn thêm.

Một Mông cổ gồm có 14 bộ lạc, 721 đội quân. Trong lúc Nhật chiếm Nhiệt hà có 7 bộ lạc và 30 đội quân chịu quyền kiểm soát của Nhật. Ở phía Tây bắc Vãn châu, Nhật sắp đặt lại tỉnh Axirgan là cái ổ của lũng người Hồi giáo cũ và lập một đạo quân Mông cổ. Ông hoàng Teh hiện chủ trương cuộc vận động tự trị, rất thân với người Nhật và hay qua lại Trường xuân. Như thế thì cuộc vận động tự trị ở Mông cổ hiện nay rõ ràng có Nhật làm hậu thuẫn. Mông cổ khỏi quyền kiểm soát của Tàu thì sắp vào tay Nhật. Nhật sẽ dùng làm nơi căn cứ cho quân đội mình trong cuộc chiến tranh với Nga hoặc với Tàu.

Chánh sách của Nhật cũng đã để tối

CHUYỆN ĐỜI

Cái dở của phụ nữ ta hay là «nhàn cư vi bất thiện»

Mình không phải kiếm chuyện nói xấu đàn bà ta vì đàn ông ta đã hay giỏi chi đâu; nhưng có đều các sự lầm lỗi của đàn ông là do tánh tình gây dựng ra nhiều, mà bên phái đàn bà thì số đông vì cách lười biếng và ở nề, mà trụy lạc.

Đừng nói đâu xa chỉ nói nội chỗ đất « Huế » nầy, phái phụ nữ « trụy lạc » không phải ít.

Ai đi chơi ngã « ao hồ » « đất mới » hoặc « con đường Sử quán » trong thành v. v.. thì sẽ trông thấy nhiều cô con gái bỏ nhà cửa cha mẹ mà đến ở. Tôi không phải như ai mới tới nơi đô hội một lần, và trông thấy vậy mà vội than thở: « Ôi thôi rồi, phong hóa! » Tôi biết đó là thường, cái cảnh tượng Sodome Gomorrhe là cái kết quả tự nhiên của sự văn minh vật chất. Nhưng có một đều đáng tiếc là nếu ta gặp một người con gái « đi chơi » mà hỏi: « Tại sao chị lại vào cái nghề nầy?» thì họ liền trả lời: vì em không có việc gì khác làm nuôi sống. Không có nghề gì khác à? Tại không biết chịu cực nhọc, lại muốn ăn không ngồi rồi cho thong thả chẳng bởi!

Nhưng mà thôi, sẽ chỉ cái bạng gái lẳng lơ, chỉ nói cái bạng đàn bà lương thiện nghiêm trang, hạng mẹ hạng vợ có quan hệ mật thiết với cái hạnh phước trong gia đình kia. Ta chỉ lấy một cái gia đình trung lưu của một người đi làm một ngày hai buổi mà làm tỷ lệ:

Các công việc hệ trọng trong nhà như trù kiếm ngân sách, là cái sống hằng ngày, thì đã có người đàn ông gánh vác; cái đó ở cái xã hội nam quyền thì đã đành rồi. Nhưng ta thấy trong nhiều nhà người đàn bà không nhúng tay vào một việc gì cả. Sự cơm nước chợ búa thì giao phó cho bồi bếp đã rồi, mà cho đến vá tấm áo, giặc cái đồ cũng có anh thợ may, anh thợ ủi; nếu có sinh đẻ ra thì mỗi muộn con mỗi mụ vú, bà chủ nhà cứ được thong thả thung dung. Vì thế mà mỗi buổi mai bà mới có thì giờ mà đứng trước cái gương bôi son đánh phấn, nống cái mái tóc cho nó hiện cái « cảnh tiên ». Xong cuộc trang điểm rồi mới cho đi thuê tiểu thuyết về đọc, hoặc dụm năm dụm bảy lại nói chuyện; nhiều khi bởi các câu chuyện « ngồi lê » ấy mà làm cho vợ chồng bậu bạn ly tán nhau. Cũng có khi vì ở nề quá rồi sinh ra cờ bạc mà tan cửa nát nhà nữa. Các bà lại còn muốn chơi cách « thanh nhã » lên đồng xuống bóng đem của tiền vải dưới gốc cây gạo.

Tôi còn nhớ một người chị em bạn cũng vì cái hai đồng bóng mà làm mất cái lạc thú gia đình.

Chị ta thì khi có chồng vợ chồng thương yêu nhau, hương nồng lửa đượm, cái thú gia đình tỏ rạng làm cho người ngoài ai cũng ngợi khen. Một ngày kia cũng vì chị ta ăn không ngồi rồi nên buồn bã mới đi đến một cái am nọ hầu thánh. Chẳng lành thì chớ, thánh bảo với chị ta rằng phải gìn giữ lấy chồng mà đừng quá tiếc... sau đó. Từ ngày ấy chị ta phát nghi cho chồng mà trong cái không khí êm đềm ngày trước cứ xảy ra chuyện cãi cọ bất hòa. Vì buồn, vì chán, chị ta bỏ chồng đi vang...

Lạu-thông

DÂN NGHÈO THAN VÌ BỊ ĐUỔI KHÔNG CÓ CHỖ Ở

PHAN THIẾT. — Chiều thứ bảy, 18-11-33, có quan Công sứ, ông đốc công, ông Motte (chủ chợ) và ông Cò ngồi xe hơi xuống tại cửa Chà trước nhà hội Liên thành, nhâm địa cuộc Thầy thế, nếu thì nói nhà nước sẽ cất chợ, người thì nói xây bờ đá để ghe, xuồng vô đậu bán cá, hầu dễ bề thâu tiền chợ.

Qua thứ hai, 20-11-33, mấy người dân nghèo ở nơi cửa nầy, có làm đơn qua xin quan Sứ, ngài có dạy rằng: «các người ai ở đâu thì về chỗ cũ, không ai được phép đuổi đi đâu hết». Kế ngày 21-11-33 có cậu lính phố đem 2 tấm bảng xuống cắm, rồi không cắm lại đem về. Đám dân nghèo được nghe lời quan Sứ và thầy không cắm bảng thì mừng quýnh. Nhưng mừng chưa vừa xong, thì bữa 8-12-33, lại có quan phủ và xã trưởng làng Đức Thắng xuống tại cửa đuổi họ đi, xỷ trong 10 ngày!

Đám dân nghèo lấy làm lạ, kéo nhau qua lạy quan Sứ. Ngài nói sự đó ngài không hay. Lập tức ngài đòi quan phủ xuống, quan phủ thưa sao đó, rồi ngài bảo rằng: « việc đó do quan annam. Nhà nước cần dùng chỗ đó để làm chợ, vậy thì các người phải dọn đi chỗ khác; đi về!» Quan phủ thì nói với mấy người dân rằng: dọn đi rồi cho tiền.

Cái cửa nầy là nơi bãi cát, bữa nay lở mai bồi, vì không tiền mướn phố, nên mới che vài tấm lá, hoặc kéo chiếc ghe bồ lên che mái ở đó cho qua ngày tháng, vậy mà mỗi chủ cũng phải đóng thuế đất cho Cò mỗi tháng 6, 7 các hoặc 1$, nay đuổi họ đi thì họ biết ở vào đâu?

Sự nầy nhân dân than van và nói quyết là tự nhà nước nghe lời ông chủ chợ mà đuổi họ một cách tội nghiệp. Số phận dân nghèo, nhà nước đáng thương xót cho họ.

T. q. T.

Tin ông Châtel

Bản báo đã đăng tin đồn ông Châtel, Khâm sứ Trung kỳ, về Pháp nghỉ mấy lúc, nay trở qua Đông-dương v. v.

Nay có tin rằng ngài còn đợi gặp quan Toàn quyền Pasquier ở Pháp hàn chuyện rồi mới sang. Đến 8 Janvier 1934, quan Toàn quyền sẽ xuống tàu về Pháp.

Hai mươi ông thống đốc còn chờ chỗ làm

Số người thất nghiệp chẳng phải riêng gì mấy anh thợ, mấy vị thông phán, mà ở Pháp mấy vị quan to như thống đốc, khâm sứ ở thuộc địa cũng còn chưa có chỗ làm nữa.

Tính ra số thống đốc (chớ không phải toàn quyền) được 51 ông, thế mà có tới 20 ông dư dùng. Đông dương ta chỉ cần số 7 ông cai trị mà thôi, Tây phi châu cần 10 ông, Đông phi châu 5 ông, Madagascar 2 ông, còn mấy thuộc địa nhỏ khác chỉ cần 12 ông.

Đã vậy mà trong đạo luật mới rồi chánh phủ lại xóa hết 8 chỗ (Quảng châu Vãn, Haute Volta, Moyen Congo, St. Pierre Miquelon và Nouvelles Hébriques) thành thử thêm 8 ông không có chỗ làm nữa.

Trong số 51 ông, mà 31 ông được dùng, 20 ông dư dùng, chánh phủ Pháp đương hết sức tìm phương mà cứu mấy ông?

(SAIGON)

Mấy chuyện kể trên đã chứng cho câu « nhàn cư vi bất thiện ».

Chị em đừng nên ở không nữa, nên thấy theo tài năng tánh tình mình mà hoạt động. Hoạt động trên làng văn trận bút, hoạt động trong trách cơ nồi cơm, hoạt động ở bên cái nôi đứa bé ngây thơ, cũng là hoạt động. Đều cốt yếu là đừng làm một kỷ sinh trùng cho xã hội và chớ cái tiếng là cái mấy đào con.

Lạu-thông

Phước - kiến với Nam-kinh

Nam-kinh và Phước kiến phải đánh nhau là sự chắc rồi.

Tướng giới Thạch đã sai nhiều đạo binh và phi cơ kéo về Chiết giang để đánh vào Phước kiến. Tướng định đánh lấy Phúc châu nội hai tuần lễ. Nếu Phước kiến chống cự thì Tướng sai máy bay tới Phúc châu liệng bom xuống và thả cả độc khí ra nữa.

Theo tin báo *Trung hưng ở Hương cảng* ra bữa 8 Décembre, thì quân Phước kiến do Thái đình Giai lãnh đạo đã đánh lấy được 4 huyện ở phía nam tỉnh Chiết Giang, quân đội Nam kinh trốn thế ở đó thua chạy.

Binh Phước kiến cũng mạnh lắm, một là nhờ đạo 19 là đạo binh có tiếng; hai là chánh phủ Phước kiến ra sức ta chỉnh võ lực binh bị rất hăng hái; Trần minh Khu sai đi mua khí giới của Âu Mỹ, và lại mướn nhiều người Anh, Pháp, Đức, Mỹ v. v... qua làm thầy giáo luyện quân nữa.

Vì vậy Tướng giới Thạch lo sợ lắm, lo sợ rằng nếu đem nhiều binh đánh Phước kiến thì tất phải để trống miệt Nam xương của nếu đem ít binh thì không đủ tiêu trừ Phước kiến cho được.

La mã, 3 déc. — Tuồng Mussolini hội kiến với Đại sứ Đức. Như thường chính sách Ý là muốn dẫn Đức vào một hội Vạn quốc khác. Hội Vạn quốc nầy sẽ do theo « Hiệp định 4 nước » cách bình Hòa nước và không cần phải đã hội sở ở Genève.

Lại có nước Bắc Mãn nữa sao?

Tuyên tín ngày 5-12-33. — Đội quân Tô-Nga ở Viễn đông đã phụng mạng lệnh Tô Nga mà vào biên cảnh Mãn-châu thành ngôn rằng: Nhật đang vỗ lực tự thành nước Mãn châu, thì Nga cũng có thể tạo được nước Bắc Mãn, nước Mãn không lẽ để cho một mình Nhật độc chiếm.

Sau cuộc Nga Mỹ phục giao, Nga nỡ ngày đứ với Nhật chăng?

Hội Cứu-tế Qui nhơn

Số tiền các nhà từ thiện các nơi gởi giúp nạn dân Bình-Phú mà Hội Cứu tế Qui-nhơn đã nhận được đến ngày 16-12-33 và hiện đương cấp phát, là 5.688$50. (1)

(1) Trong danh sách, có một 8 số trùng với số mà bản báo đã đăng, nên xin tính số cọng.

T. D.

Tình hình Tây ban nha

Barcelone, 10 déc. — Trong đêm có bài quả bom nổ lại hai nơi gần thành phố. Khói thịt hại đến mạng người. Phái cọ đoàn lia vào kho chứa xe điện những chai đựng thứ nước đốt cháy.

Chánh phủ ra lệnh canh phòng nghiêm nhặt. Những hành khách ô-tô bị mất cắp.

Hai đảng viên võ chánh phủ một đêm Barcelone bị bắt. Từ ngày hôm qua, số đến 90 người bị bắt. Ở Manda Madrem, tại mấy nhà điện có 6 quả bom nổ làm cho một phường trong thành phố tối om.

La Coruguc, 10 déc — Cuộc đình bãi công đã bắt đầu. Bom nổ trong nhà điện, làm cho cả thành phố tối om.

Madrid, 10 déc. — Phong trào cách mệnh lại bùng nổ thêm lên. Ở phía Đông Tây ban nha, có xảy ra nhiều cuộc xung đột.

Nhà thờ, nhà đạo cũng các công sở đều bị đốt cháy, hoặc cháy trụi hoặc cháy từng phần. Nhiều thành phố không có điện. Chiếc tàu tốc hành Barcelone-Séville bị trật đường rầy: 4 người chết nhiều người bị thương.

Gần Valence, 10 người chế bom; bom nổ, cả 10 người ấy bị chết.

Hội đồng thượng thẩm họp luôn.

Saragosse, 10 déc.— Chiếc tàu tốc hành Bilbao bị trật đường rầy. Nhiều người chết.

Madrid, 10 déc.— Tàu bể ở Valence cũng bị trật đường rầy: 28 người bị thương và 9 người chết.

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

Pháp luật có dung dâu ?

■ NGHỆ AN. — Lâu nay thấy nhà nước lưu tâm trừng trị những kẻ thừa hành nhũng lạm, để duy trì cuộc trị an, thế mà tại xã Yên lạc, tổng Xuân liệu, huyện Nam đàn, lý trưởng Đinh bửu Toàn làm việc đã 15 năm, cùng các hương chức : Lê Các, Nguyễn Khẩu, Nguyễn Kiên, Bình Bằng, làm nhiều đều trái phép; dân đã nhiều lần tới kêu tại quan địa phương, mà không hiểu tại sao chưa thấy quan xét hỏi. Theo trong đơn dân kiện, thì lý trưởng Toàn và mấy người chức dịch kể trên thông đồng nhiễu dân những khoản sau này :

1/ Bán bai cỏ quốc trái của dân góp bỏ túi riêng.

2/ Tiêu hết tiền nghĩa thương.

3/ Bắt dân góp tiền sửa đền, chùa cầu, cống, ăn tiêu đến 108$.

4/ Ruộng binh, các ông cũng cắt nhau ăn mất.

5/ Ăn dấu bài chỉ để phù thu lạm bổ.

6/ Dân phỏ đất hoang, lý trưởng cũng đánh thuế bỏ túi riêng.

7/ Tiền tuần sương được 183$, lý trưởng chỉ cấp cho tuần nhân 34$, còn 149$, cũng bỏ túi xài.

Chưa nói đến công điền, công thổ, xem mấy khoản trên, chỉ tiền mồ hôi nước mắt của dân, đã vào miệng đầy các bác trên hai trăm đồng. Thời buổi này, tưởng số kể trên đối với dân không phải là ít. Thiết tưởng nhà có trách nhiệm nên lưu ý cho. Dân nguyện

Khi nào mới có ?

■ QUẢNG-NGÃI. — Tại hạt Mộ đức, lúc nghỉ hè, hai làng Thiết trảng, Vĩnh phú có kêu đơn xin lập trường học. Quan trên y cho. Kỳ khai giảng nầy, 2 làng đã cử thầy Võ bình Liêu; lên dạy được vài hôm, thầy đan nặng xin từ chức. Từ đó tới nay, gần hai tháng mà cửa trường vẫn đóng luôn.

Nghe quan đốc bổ người giáo sư khác tới dạy, nhưng hai làng không chịu làm hiệp ước. Sau lý trưởng làng Thiết trảng lại cử người châu vợ ra dạy, nhưng làng Vĩnh phú không thuận và quan đốc cũng không nghe.

Quan cử thì làng không chịu nhận; làng vị tình riêng cử thầy mới, quan lại không y, trẻ em ở đây phải chịu nạn thất học. Lôi thôi quá !

Thất học

Số bạc ấy đi đâu ?

■ QUẢNG-NGÃI. — Tôi tên là Nguyễn Lý, ở làng An đại, tổng Nghĩa an, phủ Tư nghĩa, nhờ quí báo đăng việc oan ức sau nầy :

Tôi vào Nam kỳ làm ăn trót 7 năm nay, vì muốn làm ăn dễ dàng, đi lại cho tiện, tôi chịu thuế ở hạt Sa đéc, làng Mỹ long, lấy tên là Nguyễn chánh Lý.

Ngày 14 tháng 7 năm nay, về thăm cha tôi, ngày sau có Bang là Nguyễn Quý, chánh tổng Trần Hưng, hương kiểm cựu Tạ Nhược cùng dân đoàn đến vây soát nhà tôi lấy 1 cái thân

(Xem qua trang 3 cột 3)

PHÁP TỰ-TỪ VÀ LUẬN LÝ

NƯỚC LỒNG VỚI NƯỚC LÀ

Trong mục « Tiểu phê bình » của báo Phụ nữ thời đàm số 6, nói về tôi và tờ báo Tiếng dân, có đáng chữ nước « lồng » ; nhưng trong bài trả lời của tôi đăng Tiếng dân số 637 tôi lại làm chữ « lồng » ra chữ « lả ». Vừa rồi P. N. T. D. số 12 ông Phan Khôi nhân một chữ lầm ấy cho là tôi bịa ra, lại viện luận lý học là môn sở trường của ông mà buộc tôi là có dã ý...

Chữ « lả » tôi nhận lầm xét xem cả đại ý toàn bài mà không chăm vào một chữ. Tuy lầm nhưng nói thực thì chữ « lả » ấy chỉ là một chữ lại cần « lồng », nghĩa là « lồng » hay « lả » đều là chỉ giống nước lạnh, cũng như cũng một thứ trái mà người thì gọi bưởi, kẻ gọi bưởi đỏ thôi chứ không bịa.

Tôi vốn dốt luận lý học, chỉ theo lời ông giải nghĩa về câu văn « nước lồng ». Ông nói :

« Đáng dân đến Tiếng dân là rất mực, không còn khen gì, cũng như lồng đến nước là rất mực không còn khen gì ».

Theo như tôi hiểu thì đã gọi « đáng dân rất mực, không còn khen gì » thì cũng không còn chê gì. Đã nói « rất mực » mà còn chỉ trích nằng kia thì chữ « rất mực » ấy không phải lời cay chua chê gì? Nói cho rõ là phủ định và có khẳng định lời nói Tiếng dân là đáng dân kia. Nói đi cũng ông, nói lại cũng ông, vậy thì còn luận lý ở đâu ?

Lồng là tánh chất của nước, là tự nhiên, là tất nhiên, nhưng cũng có nghĩa đối với nước đặc mà ngụ ý chê, như nói « người kia nói như nước lồng », « hay chữ lồng » v. v... Còn « lả » cũng có hồi dùng như « lồng », như nói « nước lả khuấy nên hồ » v. v. Chữ « lồng » với « lả » có cách nhau bao nhiêu đâu.

Vậy nói, toàn ngôn thì đoạn văn nầy tôi hiểu là phủ định chữ đáng dân. Vì khẳng định thì phạm luật mâu thuẫn : rất mực là tuyệt đối rồi, sao còn có chỗ chỉ trích ? Mà ai không hiểu như tôi thì cũng cho là một câu nói có thể hiểu 2 nghĩa (équivoque), cả phủ định và khẳng định.

Một cái chứng rõ ràng là câu dưới đó ông họ chữ « nhưng », câu nầy lại là đoạn văn khen « 7 năm không hề có một tiếng nào mang tiếng... »

Theo ý tôi, trên chê mà dưới khen, thì mới dùng chữ « nhưng » Cho nên đã khen, rồi khen nữa, thì cứ việc khen, chớ dùng chữ « nhưng » là thừa (dưới còn chữ « tuy » nữa).

Vả lại chính lý thân đoạn văn có hai điều mâu ngộ mà khiến cho kẻ xem văn phải lầm :

Một là dùng chữ không xứng hợp : « đáng dân » với « nước lồng », theo tiếng ta có ý tương phản, như kẻ người hiền lành mà nói : ai lại khen khẽ chưa, khen người sốt sắn mà nói : ai lại khen gớ lạnh, thì đâu có nói tánh tự nhiên, người nghe cũng cho là chế nhạo ;

Hai là họ lời quá ư ức dương : trên nói « rất mực » là quá dương, dưới nói « ai lại khen » là quá ức, thành ra tối mất nghĩa.

Theo ý tôi, trong hai câu quá ức quá dương đó, bớt đi một câu, bất kỳ câu nào, thì người xem mới khỏi lầm. Vì cái khuôn « luận lý » mà những liệu đặt vào trong cái khuôn ấy có vẻ « thân giá vẹn tròn » chẳng nhau.

Vậy chữ « lả » lầm thì tôi nhận, chớ bảo ý thì tuyệt không, mà có nữa cũng tự câu văn « hàng hai » kia gây ra.

Huỳnh-thúc-Kháng

Tin trong làng báo

« LE CAHIER BLEU » (Quyển vở xanh) là một nguyệt chí do mấy bạn thanh niên hoàng phái chủ trương đã ra số đầu trong tháng Novembre. Tòa soạn và tòa Trị sự ở 19, rue des Pescadores — Hanoi.

Chúng tôi xin chào mừng « CAHIER BLEU » và giới thiệu cùng độc giả. T. D.

VẬN-VĂN

Bảo lụt vừa qua

I

Liên miên bảo lụt mấy năm nay.
Trách bác trời già nỡ quá tay
Nước cuốn người trôi vào bụng cá.
Gió xô nhà bậc đến lầng mây.
Theo gió lũ tiếp cơng lưng nhẩy,
Tìm tổ đàn chim mỗi cánh bay.
Trời nếu bắt công thà sập xuống,
Hết người đói chết, kẻ vui say.

Hòa-Nam

II

Ghét gì dân Việt hỏi trời ôi !
Bảo lụt từng phen chửa chịu thôi.
Gió thổi tung trời cây cỗ trốc,
Nước dâng dậy đất của nhà trôi.
Đàn chim ngơ ngẩn bay tìm tổ
Lũ mộp ngênh ngang chực tép mồi.
Kẻ thác đã đành, người sống sót,
Chia cơm xẻ áo biết nhờ ai ?

Bàn-Sơn

KHO CHUYỆN...

B André Violliis, nữ phóng viên của báo PETIT PARISIEN, năm xưa có theo quan tổng trưởng thuộc địa P. Reynaud sang ta. Là người đầu bà giỏi ngòi bút viết báo. Vừa rồi bà đã được giải thưởng văn chương của nước Pháp vì bà qua Nhật, qua Tàu về viết được mấy cuốn sách có giá trị.

Quan Đốc lý thành phố Hanoi mới ra nghị định cấm việc treo áo hay treo bảng nơi các ngã đường để làm quảng cáo. Ai muốn quảng cáo cảnh ấy phải xin phép rồi.

Số nhân công làm ở các nhà máy xứ Bắc kỳ độ rày có phỏng được 80 nghìn người.

Tại Jick sonville (Mỹ) có một người thiếu phụ tên là Louise Somion, vì người chồng (phi công) đã bị nạn xe hơi chết có buồn, liền mượn máy bay, bay ra giữa Đại tây dương chơi một phát xuống đề tự ử. Nước văn minh đến cách tự tử cũng cừ.

Bao ông viên kỷ luật ở Đức nhứt định hễ vị giáo viên nào không bắt học trò đọc bài kinh phản đối hòa ước Versailles (catéchisme contre le traité de Versailles) thì bị sụt 1/6 tiền lương.

Bố ai biết Đức muốn cái gì ? Hòa bình đó phải không ?

Các bạn yêu mến quốc văn nay đã có chốn luyện tập !

Quốc-Văn Hàm-Thụ Học-Xá

(Enseignement de l'Annamite par correspondance)

Chủ nhơn là ông Ngọc-Ẩm Võ-liêm-Sơn đã từng dạy khoa Quốc-văn và Hán-văn ở trường Quốc-Học Huế hơn 10 năm, lại có nhiều nhà trí thức thanh niên kiểm thông tấy học bán học giúp sức.

Dạy và chấm bài đủ các thể quốc văn thông dụng, cả vận văn và tản văn

Chương trình chia làm hai bực :

SƠ CẤP VÀ CAO-CẤP

Ai muốn biết rõ chương trình và điều kiện, xin viết thơ về : (gởi theo một con tem 5 su để trả lời)

Monsieur VÕ BÌNH
39, quai Đông Ba
HUẾ

Rượu Nam

Kể từ 1er Janvier 1931 bản hội sẽ tái RƯỢU NAM vào bán tại các tỉnh Trung-kỳ. Rượu nếu toàn chất gạo nếp, vị ngọt hương thơm, uống không nhớt đầu không khô cổ. Quí khách muốn dùng, xin hỏi tại các số Đại-lý và Đại-bài bán rượu NAM-ĐỒNG-ICH Đàng 40 phân (rượu Bát tiên) đồng vào chai 0$,75 và 0$,35, đàng 35 phân (rượu Hoa-mai) đồng vào chai 0$,75 và 0$,20. Còn một thứ rượu ngọt chế bằng quả dâu và nước nho tươi, gọi là rượu Bồ-đào, uống vừa ngon vừa bổ.

NAM ĐỒNG-ICH
THANH-HÓA

BA CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trong xã-hội ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chữa khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bệ phận nào trong bụng đã thụ bệnh, cứ thấy đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thôi, cho nên khó mong lành bịnh. Dưới nầy đã phân biệt rõ ràng !

1er Đau từ giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa : đau như thế gọi là *đau dạ-dày* (đau bao tử).

2e Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần : đau như thế gọi là *đau bụng kinh-niên*.

3e Đau chói chói trong bụng, ngày đau ngày không, ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, ăn lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bằng bạo, da bụng dầy bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phòng-tích*.

Ba chứng ấy ở Bản-hiệu đều có thuốc chuyên trị, kiến hiệu như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0p22, 12 lọ 2p40, 6 lọ 1p20 Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thơ kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu, sẽ gửi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN NGỌC-AM, chủ hiệu
ĐIỀU-NGUYÊN ĐẠI DƯỢC-PHÒNG
121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

ĐẮC-LẬP ẤN-QUÁN

có lời công bố để mọi người đều biết :

Tùy theo ý nguyện của nhiều người muốn in riêng bộ **HOÀNG-VIỆT HÌNH-LUẬT**, làm ba thứ chữ cho nhẹ tiền mua.

Bản quán, chiều theo thịnh ý, đã xin phép nhà nước cho bản quán, in và đóng riêng ra từng thứ chữ : **PHÁP, QUỐC-NGỮ** và chữ **HÁN**, lại in số in nhiều để bán hạ giá hơn trước.

Bản quán xin nhắc có một điều cần kíp để các nhà dùng luật biết : trong luật đã có khoản nói muốn dải nghĩa cho đúng thì phải có bản chữ Pháp mà làm mục đích.

Bán tại nhà In Đắc-Lập, Huế

Còn hạng đóng cả ba thứ chữ chung làm một quyển, thì vẫn bán giá như thường, tưởng ai muốn đúng pho luật cho có giá trị thì nên mua một quyển luôn cả ba thứ chữ thì tiện hơn.

Kính cáo

ĐẮC-LẬP

Giấy chứng nhận

NHÂN-TẠO-HUYẾT

Có chất bổ Huyết sát Trùng

Trên tờ báo Tiếng-Dân nầy, trước đã đăng nhiều bức thư minh ý về thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT nay mua đăng nguyên văn bằng chữ Pháp tờ chứng nhận thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT của quan chánh phòng Thí nghiệm (LABORATOIRE DE CHIMIE DE L'INDOCHINE HANOI) đã phân chất như sau :

BULLETIN D'ANALYSE

Spécialité dénommée étiquette NHU TINH NHAN TAO HUYET. N. I. préparée chez NGUYEN DUOC-PHONG Marchands de drogues Sino-Annamites.

Spécialité Annamite.
Aspect . . . semi liquide d'extrait fluide
Odeur . . . Net d'extrait cuit
Saveur . . . Astringent sucré avec un goût légèrement amer.
Réaction . . . Acide
Extrait sec à 100° . . . . 19. 00 %
Cendres 1. 46
Analyse des cendres. . . (Blanche-insoluble dans eau. Soluble dans acide chlorhydrique N. contenant aucun produit minéral toxique).

CONCLUSION. — Ce produit est un extrait concentré de plantes de détermination contenant environ 48 plantes parmi lesquelles se trouve du ginseng. Produits actuellement annamite préparés sur les données de la pharmacopée Française à forme Française) recommandé employés comme fortifiant tonique, et régénérateur des globules rouges du sang, et contre les mikrobes de la syphilis et de la blennorragie.

Hanoi le 15-6 1932

Signé : ANTONINI

Thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT bán lẻ mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50 (cước ngoại) tại hiệu :

SINH - HUY
44 Rue Maréchal Foch -:- VINH

AI CẦN KIẾM ĐẠI-LÝ TRONG NAM

HIỆU *THANH THANH* MỚI MỞ Ở VÀO 3 CĂN PHỐ LẦU GÓC HAI CON ĐƯỜNG LỚN SAIGON, N° 38 RUE PELLERIN VÀ N° 118-120 BOULEVARD DE LA SOMME

BÁN VÀ LÀM ĐẠI LÝ :

a/ Đủ các thứ văn phòng và học liệu. Báo chí và sách vở bằng Pháp văn và Quốc văn có giá trị.

b/ Đủ các thứ giao, nhung, kỷ, quế, cao, đơn, hoàn tán, và các thứ thuốc, thứ dầu có danh tiếng.

c/ Các thứ hàng tơ lụa do người mình chế tạo và hết thảy các mặt hàng nội hóa khác.

Thư điểm được phòng và các nhà công nghệ trong nước, nếu muốn cho hàng các ngài tiêu thụ trong Nam, thì xin viết thơ cho :

Mr. HỒ HỮU-NHÃ, chủ nhân hiệu THANH-THANH SAIGON

NÊN CHÚ Ý ĐẶC BIỆT LÀ hiệu THANH THANH không những xài số tiền lớn về Quảng-cáo trong các báo chí bổn kỳ mà lại đặc phái 3 người Commis-voyageur đi khắp lục tỉnh để động những thứ hàng mà hiệu ấy lãnh làm đại lý.

Ai muốn mau con

Quí bà quí cô khi huyết hám suy, sinh ra nhiều chứng bịnh ; vì đó mà đường sanh sản chậm trễ ; quí bà quí cô muốn cho người trở nên tươi tỏ, kính người đi điều hòa, hãy mau dùng thuốc :

KIM THAN HOÀN (bổ dưỡng) hiệu BÀN TAY thì tật bệnh tiêu trừ. Người có thai dùng thuốc nầy thì ngày sau đẻ rất dễ dàng, người đương nằm cử dùng thuốc nầy tránh khỏi các chứng sản hậu. Mỗi hộp 1$00

ĐIỀU KINH HOÀN chủ trị đường kinh trời sụt tháng có thấy kô ông ; mỗi hộp 1$00

THUỐC HO BÀN TAY uống vào trong 15 phút thấy bớt ho, mỗi gói 0$10.

DẦU LỢI SANH hiệu BÀN TAY (trị bá chứng) ve lớn 0$20 ve nhỏ 0$10.

Thơ và mandat đề cho :

M. TRẦN-DIÊU
Chủ tiệm nhánh LỢI-SANH-ĐƯỜNG
TOURANE

Thuốc ho Chiến-Thắng dùng để hết hơi khái vào phổi có độc tính ; Nhuận Phế-C I-nhất. Chỉ-huyết bổ-dưỡng cơ thể làm cho bacilles de Koch e trị của chứng ho, lao thương khái huyết, ho lao Tuberculose pulmonaire và các chứng ho kinh niên khác 1 hộp nhỏ giá 1p60 hộp 6-1 3p50 — mua 6 hộp 1 cái riêng 6p00 miễn cước.

Hiệu An-Phương đại-lý ở Tourane

Thư cầm ve lọ đăng lên. Vinh le 8-11-1933 M. NGUYỄN-TRUNG-THẦM à Đồng-Hới

Thuốc ho Chiến-Thắng của ngài, người nhà tôi hết được rất tốt, đến ly khai. Nay tôi đặt về vinh nữa xin ngài gởi thêm cho tôi 1 hộp nữa cho : ip đăng.... M. PHÚC postes à Vinh

Mua thuốc do nơi M. NGUYỄN TRUNG THẦM à Quảng-Xá par ĐỒNG-HỚI

THUỐC HO - CHIẾN - THẮNG

Thuốc Trung-Trùng Chiến-Thắng chuyên trị lịch (thổ trùng) (Tên sơ mil (tenia) hoặc có nhiều thứ sán lạ đăng bán Tiếng-Dân Tỉnh ấn bản, đã đăng lại nó sức trị : mạnh đến trăng rằm. 1 hộp đã đánh giá 1p00. Trẻ con đăng được. — Mua thuốc xin do nơi M. NGUYỄN-TRUNG-THẦM à Quảng-xá par ĐỒNG-HỚI

Thư cầm ve đăng lên. Hà-tĩnh le 6-6-1933 Mấy lời mình tôi, thì mới đăng thuốc Bạch-thốn-trùng của quý hiệu được như ý nguyện — Trong nó bắt nhau ra 2 đầu đốt, nó dần đã sự. Khinh thuốc lần không mất nhọc gì. Nay có mấy lời cảm tạ và giới thiệu cho người đương bịnh.

ÚNG - TIẾU
Kinh lịch de HÀ-TĨNH

THUỐC BẠCH - THỐN - TRÙNG

HOA CÓ TỐT THÌ QUẢ MỚI TƯƠI...

Đàn bà có thai muốn con cứng cáp, dễ đẻ, khỏi cả chứng mẹ ghẻ con sài thì không chi bằng dùng thuốc :

THIÊN-KIM-AN-THAI

100°/₀ người uống THIÊN-KIM-AN-THAI đều công nhận là Thần-dược.

Tham-thiên-Đường

SIROP PULMÔ

(Thuốc ho người lớn)

MỚI HO — HO LÂU NĂM.

Hiệu bào-chế PHẠM-DOÀN-DIỄM Tourane

Kẹo ho

KHUYNH-DIỆP

Dùng các chất hay trong Dầu **KHUYNH-DIỆP** *cao lại thành viên, để trị các chứng ngứa cổ, ho, suyễn, sát tiếng, cùng các chứng thuộc về cổ, họng và phổi rất linh-nghiệm.*

Mỗi hộp 0$30

TẠI LÀM SAO NGƯỜI TA GỌI LÀ SAVON 72 PHẦN DẦU

Có người viết thơ hỏi chúng tôi nghĩa chữ 72 phần dầu để trong Savon Việt-Nam mà nhiều savon khác không đề.

Số là savon lấy dầu và tách nấu ra nếu nó ăn hết dầu và tách hai thứ cộng là 72 phần trăm, nước 28 phần 100 như đáng vậy thì nó thành ra một vật không giống dầu (vì dốt không cháy và không nhớt) và không chất tách vì nó không ăn tay khi giặt đồ, và không vàng đồ, mà lại hưởi nó không nồng không gắt như tách.

Trong luật buộc người nấu savon không phép đề chữ 72% khi nào nấu không đủ số dầu, vì savon nhiều hãng có thể làm một trăm kilos dầu nấu savon thiệt tốt đúng 72% thì có 150 kilos savon nấy xuống còn savon xấu như là savon khách kêu là d'empatage có thể nấu từ 300 kilos cho đến 700 kilos savon, ấy tại vì nước và vật vô ích nhiều, như đất sét vân vân.

Bởi cớ ấy nên savon khách bán rẻ, savon khách nấu chừng 6 giờ hoặc 10 giờ thì thành savon còn lộn dầu và tách chưa hóa ra savon thiệt mà ở trong savon ấy lại nước nhiều lắm nên giặt đồ hao, đề lâu nhớt và teo lại, hư đồ, vàng đồ mà lại trình nhớt là khác.

Còn savon đề 72% phải nấu đầu nấu hai nước, lọc đi lọc lại và những dầu vô tách chưa thành ra thì lấy ra nấu lại nên savon Việt-Nam như savon Marseille là tại cách thức ấy. Vả lại savon Việt-Nam tốt hơn là vì nhiều hãng đem savon Marseille lại đem thứ rẻ tiền, thứ savon ấy nấu dầu xấu và thêm nhiều vật liệu không ích vì vậy nên nhiều thứ savon Marseille đem qua không tốt bằng savon Việt-Nam là khác.

Nói về luật phạt không phép đề 72% nếu đề 72% mà savon nấu không đúng thì phải bị phạt vô (fraude). giả như Sở coi dầu ở Gialinh đi Thudau cơ sở lấy savon Việt-Nam đề bán tại tiệm Thanh-đức về thí nghiệm vì có chữ 72% nhưng mà savon Việt-Nam đúng theo cách thức nên không phạt chi và trả tiền savon đề đem về thử.

Ấy vậy quí khách mua savon Việt-Nam ở đâng đề mua đề rẻ, đề thiệt, lại được giúp ích đồng-bào là khác.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v..v....

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

Công hiệu thần tốc của thuốc **PILULES PINK** ngấm sâu vào tới các cơ-thể trong mình. Thốt nhiên được có sức khoẻ, thấy đói, tiêu hoá dễ, các cơ thể khoẻ hẳn mỏi mệt. Công hiệu thần tốc ấy do bởi thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ thể chất cần nhất cho sự vận chuyển của các cơ thể ấy : máu có nhiều vòng máu đỏ, máu để đủ nuôi các cơ-thể. Bởi vậy công hiệu to nhất của **PILULES PINK** là làm cho sinh ra nhiều máu và lại cũng khiến cho các gân-tuỷ được đầm-thấm những máu tốt ấy, và làm cho các cơ quan chạy điều.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc tốt nhất để chữa những bệnh thiếu máu, phiền muộn, bệnh nhọc mệt, bệnh lòi thì lớn sồ, bệnh trở về già, bệnh đau dạ-dày, nhức đầu, mỏi gân, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào chế tây.

PILULES PINK POUR PERSONNES ALBS

Maison HỢP-THỊNH
Soierie & Mercerie
32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang
HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như : lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m87, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, ché hạt thiết ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các qui khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối văn văn... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre Remboursement)

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch
Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU
HỢP-THỊNH
32 Rue des Cantonnais HANOI

DỊP TỐT CÓ MỘT

Nhân ngày đệ nhất chu niên, bản hiệu bán ĐẠI HẠ GIÁ TRONG 15 NGÀY. để tạ lại cái thịnh tình của qui bà, quý cô và quý ông đã có lòng chiếu cố bấy lâu.

Vậy xin mời các quý khách quá bộ đến bản hiệu, trước là xem hàng, sau sẽ rõ giá rất hạ không dám tính bằng.

Mới lớn là bản hiệu bán sỉ bán lẻ đã nổi tiếng khắp cõi Đông pháp, các hàng tơ lụa của nước Bombay, Tàu, Nhựt, Anglê, Pháp vân vân...

Hàng có đủ các màu và đủ kiểu bông thêu, dệt, thiết tân thời.

Lại có bảo tính chắc chắn.

Người chực tiếp rất đàng đàn.

TIỆM BOMBAY MỚI
« AU BON MARCHÉ »
15b, Rue Paul Bert HUẾ, Giây nói số : 73
Chi điếm 99 hàng Buồm, *HANOI*, 86-88 phố Khách, *HAIPHONG*, 6, phố chợ, *QUINHON*.

Cần kíp, mỗi nhà, cần có ??.....

Có một ông thầy thuốc dở trong nhà, không bằng chứa một hộp thuốc dán hiệu CON RẮN giá 0$12, trị các chứng bịnh ngoài da. Thuốc này hay lung lắm, bán chạy rất nhiều, được danh tiếng lẫy lừng khắp cả Đông-Pháp. Trị bịnh tức ngực hay hơn thuốc dán Sơn-đông thập bội, trị ghẻ rất tài, trị nhậm mắt rất hay (vì thuốc rút ghèn và phong độc). Trị bịnh đau và sải cẳng, bạch đàm, nhứt lưng mỏi tay, mụn, mụt nhọt, nước ăn chơn, cục bướu mới mọc, lát. Dòng đến thuốc nầy qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp nhỏ 0$12 hộp lớn 0$20. Xin do nơi :

VIỄN ĐỆ *11, quai de la Susse à* Huế và các chỗ bán dầu KHUYNH-DIỆP

ĂN UỐNG KHÔNG TIÊU

Xin hãy dùng thuốc tiêu Xổ hiệu NHÀNH-MAI, mỗi ngày uống vài viên, được ăn cơm nhiều, và tiêu trừ các chứng bịnh hậu. Uống trọn gói thì nó làm cho xổ đàm độc rất nhiều, lãi kim và côn trùng đều bị thuốc tống lôi ra cả. Giá mỗi gói : 0$15.

(Uống tiêu cơm, mỗi gói uống được 10 ngày).

Có bán khắp cả Đông Pháp nơi các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp. Mua sỉ xin do nơi VIỄN-ĐỆ *11 quai de Susse* HUẾ.

DANH SÁCH CÁC NHÀ TỪ THIỆN

Giúp nạn dân bị bão ở Bình-định — Phú-yên

(Tiếp theo)

MM. Nguyễn như Bích, v. Vietni Tamby		0$50
Lương hiệp Phổ, v. An-hòa	»	
Trần bọc Giới, Thập »	»	
phiêm Minh, Trần Diệu, »	»	
(mỗi người 0$40×4)		1.60
Giáo Loan »	»	1.00
Hương bộ Y, Kiểm giáo »	»	
Tuy, Trịnh Hoàn »	»	
(mỗi người 0$50×3)		1.50
Huỳnh khắc Minh, Đặng »	»	
Tạo, Nguyễn Chấn, »	»	
Phạm thị Nhuế, »	»	
(mỗi người 0$30×4)		1.20
Thả Tinh, Nguyễn Diệu, »	»	
Phan đình Truy, Phan »	»	
phi Xuân, Đào Khoa, »	»	
Trí bộ Giản, Phạm Đôn, »	»	
Nguyễn Tuyên, Hồ Cầu, »	»	
Trần Huy, Ngô Hoàng, »	»	
Trần Thìu, Hồ Phiên, »	»	
Phạm thị Suất »	»	
(mỗi người 0$20×14)		2.80
Phan Giáo, Trần Tuyên, »	»	
Đặng Liêm, Trần Tú, »	»	
Trần Truyện, Nguyễn »	»	
Tế, Nguyễn Điều, »	»	
(mỗi người 0$10×7)		0.70
Phạm khắc Trí Secrétaire de Hiệp hòa	»	0.50
Huỳnh văn Tiếp »	»	0.50
Đỗ Nhị »	»	0.30
Huỳnh văn Thơ »	»	0.20
Nguyễn Trung và Phan Thạnh, v. Phú-lâm	»	1.80
Trần đình Châu, Trần »	»	
Đánh, Nguyễn Lang, »	»	
(mỗi người 0$30×3)		0.90
Ngô Hoằng, Trương »	»	
Tinh, Đặng Khương, »	»	
Ngô Hảo, »	»	
(mỗi người 0$20×4)		0.80
Võ Hồ v. An lân	»	1.00
Nguyễn thành Đạt, Lê »	»	
thanh Phương, Mlle Võ »	»	
thiên Khuê, Bà thủ Hy »	»	
(mỗi người 0$50×4)		2.00
Lâm đình Sẹ, và Dương đình Tú »	»	0.50
Võ Trí, Dương Đồng, »	»	
Phan Hiếu, Ng. đình »	»	
Lăng, Phạm Sanh, Ng. »	»	
Luyện, »	»	
(mỗi người 0$20×6)		1.20
Trần quang Diệu Xuân phú	»	0.10
Trần Sung Quảng nì		0.10
Đặng trong Anh »		0.20
Bảo Diêu Quế sơn		0.50
Phạm Qai Điện bàn		0.50
Cộng :		19$60
Số trước :		152.40
Tổng cộng :		172$00

Ngày 18-12 33 bản báo đã chuyển giao cho ông Hội trưởng Hội Trung ương Cứu tế ở Huế hết 152$40, để gởi vào Qui-nhơn cấp phát cho nạn dân.

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Số bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

(Tiếp theo)

Số trước : 11.201$12

Hoàng Dã,	Tòa Cô vân Hình	1$00
Lê đình Cu	»	1,00
Ho Tanh	»	1,00
Doan Tinh	»	1,00
Bùi quang Diên	»	1,00
Lê ba Thì	»	1,00
Hoàng xuân Minh,	Tòa Cố vấn Hộ	1,00
Vo ham Chương	»	1,00
Pham hun Chiêu	»	1,00
Ung Oanh	»	1,00
Nguyen h. Tinh	»	2,00
Lê ba Dông	»	1,00
Nguyễn Tu	»	1,00
Pitau	Tòa Khâm Sứ	5,00
Giullot	»	5,00
Robert	»	3,00
Rerrest	»	2,00
Chenevier	»	2,00
Simen	»	2,00
Paul	»	2,00
Peyssonnaux	»	3,00
Bureau de personnel à Secrétaires particuliers	»	2,00
Bureau Militaire	»	1,00
2ème Bureau (personnel 1re division)	»	11,30
1er Bureau	»	2,00
Archives tourisme	»	2,00
Personnel de l'Hôtel de la R. S.	»	9,00
Section d'ordre du Cabinet	»	2,00
Tổng cộng		11.368$42

Mấy lời thâm tạ

Chúng tôi tiếp được bức thơ của một vị quí khách mua thuốc CỐ-XÍ-TÂN của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG, trong thư khen thuốc ấy rất sự chữa sâu răng, lại mách giúm cho chúng tôi biết rằng thuốc CỐ-XÍ-TÂN của chúng được sâu chân nữa. Chúng tôi rất cảm tạ và xin đăng bức thơ như sau :

NGUYỄN-HUY-CỐ, Tạ tài, Hoằng-hóa, THANH-HÓA

Phuly, le 25 Novembre 1933

Kính ông Nguyễn-hữu Cử, Hoằng-hóa Thanh-hóa

Tôi có mua mấy gói thuốc CỐ-XÍ-TÂN của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG mà ông chế ra, tôi dùng để xỉa răng, mấy cái răng hung lay nay được vững chắc và khỏi nhức ; đưa ma tôi dùng thuốc nầy rửa khỏi chảy máu răng có thấy có một con sâu trắng trắng, nhỏ bằng hột gạo sợ, theo nước miếng mà ra, hãy còn cựa cậy. Thuốc ấy thật là thần hiệu. Gần nhà tôi, có một người bị hoắc chân, lâu ngày hóa sâu, thuốc gì tra cũng không hiệu, tôi cho một ít thuốc Cố xí-tân, người ấy rắc vào nơi hoắc, thấy không chảy nước vàng ra nữa, rồi lần lần thu hẹp lại mà rụng da non. Tôi mới biết thuốc C. X. T. cũng chữa được sâu chân, chớ không không chữa được sâu răng mà thôi. Vậy có mấy lời cảm tạ và mách cùng ông. Xin ông gởi theo cách lĩnh hóa giao ngân cho tôi 20 gói thuốc ấy nữa.

Cảm ơn.

LÊ-CẢN, *Commerçant à PHULY*

(Muốn mua thuốc nầy, xin xem lại số báo sau quảng cáo ở trương 3).

HUẾ

Tết nguyên-đán

Tiệm Bombay dưới : hiệu N. BAGAMAL có đủ các thức hàng, nhiều, lụa, gấm rất đẹp để may trong dịp tết và lễ cưới hỏi. Giá rất phải chăng, không đâu bì kịp

Lại có đủ thứ drap và jalnage để may áo quần tây. Thợ cắt khéo nhứt ở Huế. giá rất hạ mà may lại đẹp.

Có bán đồ các đồ chơi con nít. Xin mời qui ông qui bà quá bước đến xem

Bombay dưới
BAGAMAL
N 123, Rue Paul Bert à HUẾ

MỘT VE
DẦU CHƯ' THỌ
có thể phòng và trị đủ các bệnh.
Trong lúc kinh-tế khủng-hoảng
Bà con nên để ý.
VĨNH-THỌ — TOURANE

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP-BỒN NẶC-DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả
Quản-lý cõi Đông-Pháp : SAIGON, số 26, đường Chaignean.
Chi nhánh ở tại HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.

Muốn lập vốn
Muốn lập tư-bổn
Muốn để dành tiền cho trẻ-con ăn học
Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM
Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng
— Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo. Hội sẽ trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở Huế : M. HOÀNG-TOẠI boîte postale N° 44 HUẾ.

Dùng sửa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon
Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.
HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$32
Đại - lý :
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

Các Bà Các Cô Nên Đọc Kỹ :

Phần nhiều các bà mang thai rồi lớp (sanh đẻ) ít lâu, hay mắc các chứng bịnh : Đau lưng, Sải rút, Ho suốt đêm. Chân tay bủn mỏi đêm thì lạnh giá. Đi đứng mỏi mệt, No lâu, Yếu ăn, Tiểu tiện vàng vàng, bạch đới, bàn tay khô khan, miệng hôi khô ráo, nước da mạnh mẽ hay vàng bủng, hài hư ra nhiều, thân thể gầy ốm, trong người yếu mệt khó chịu vân vân. Cũng có bà lại mắc chứng tử bại không đi lại được, đau ngực, ho kinh niên, ho lao, thổ huyết vân vân... Còn các cô thì lớn tuổi mà chưa có kinh, hay là có kinh rồi mà khi có khi không, khi thông khi giảng, mình ra lắm bịnh, nước da vàng ủi, đầm đen, đầm đỉ, không còn để sức làm việc....

Vậy, các bà các cô nên dùng TIÊN-TỬU là một vị Thánh-dược chuyên trị các bịnh trên nầy rất mau hiệu hiệu nghiệm mà lại chóng được bền mập, khỏe mạnh, khoan khoái, để da thắm thịt ngon miệng ăn khỏe, mau đói, tiểu tiện trong suốt đại tiện nhuận hoạt, làm việc linh lợi... Mà TIÊN-TỬU lại thơm, ngon ngọt, không có chất chi cay, đắng, chua chát, nên trẻ nhỏ cũng uống được. Nếu các bịnh trên nầy đã lâu ngày, nên dùng TIÊN-TỬU, nên dùng thêm thuốc gia truyền rất hay của bổn đường thì cực kỳ mau khỏi, mau mạnh, không thuốc dán thần diệu bằng... Xin coi mấy lời khen ngợi sau nầy thì để mình chứng nhận :

1. — Tôi uống TIÊN TỬU của quý hiệu, thấy hiệu hiệu mau chóng lắm, nếu gởi ngay cho tôi 6 chai, giá 5 đồng 1 chai. Bà DIỄM-CHẢO, Sage femme à l'hôpital de KONTUM.

2. — Vợ tôi năm lớp được mới tháng rồi mắc bịnh sốt rét hơi mỏi, ho suốt đêm, nhổ đờm, nước da mạnh mẽ, thân thể gầy ốm, dùng thuốc khắp mọi nơi, hết hơn một trăm bạc, mà vô hiệu, có ông thầy thuốc bảo mắc bịnh lao, thế mà uống TIÊN-TỬU thì bịnh thấy mau thuyên giảm lắm, nay đã khỏi hẳn vậy, lại được bền mập, đẻ đẻ, khỏe mạnh như xưa. Vậy xin quý hiệu lại cho thêm 6 chai TIÊN-TỬU nữa.

Ông NGUYỄN HỮU KHẢI Ngân sơn điền bảo tòa Phân sự..

Bà con muốn mua TIÊN-TỬU và thuốc chi, bổn đường xin gởi ngay theo lối giao ngân lĩnh hóa. — Muốn hỏi bản chi, xin cứ gởi thơ về, bổn đường sẽ trả lời ngay.

Nay kính cáo : ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG
22 rue Médicaments à HANOI

CÁI NÚT CHAI

(TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT)

Tác-giả : MAURICE LEBLANC
Dịch-giả : X. V.

Số 11

— Đường nào ? Không cần phải làm thầy pháp mới biết !...

— Sao ?

— Mụ ra chỗ cửa sổ kia. Kìa, cửa còn đương mở hé kia... Ngoài đường ban đêm không ai qua lại... Còn nghi ngờ gì nữa.

La-bân xem cùng trong phòng, không thấy sai mất cái gì. Vả chăng, trong phòng ấy không có vật gì quí, không có giấy má gì quan hệ, có thể ở người đàn bà kia đến vòng về việc gì. Và lại sao lại trốn ?... Rồi hỏi :

« Hôm nay không ai gọi giây thép nói phải ?

— Dạ, không.

— Chiều nay không có thơ từ gì hết ?

— Dạ có, có một cái do chuyến tàu sau chót.

— Đưa đây.

— Như mọi bữa, tôi để trên lò sưởi. »

Phòng ngủ của La-bân ở kề phòng khách, nhưng La-bân đã đóng chặc cửa qua lại hai phòng ấy. Phải đi vòng ra đường vào phòng khách mà đi sang.

La-bân vẫn điện tàu, ngồi một hồi rồi lại nói :

« Ta không thấy ..

— Dạ có, tôi để gần cái ly.

— Không có gì hết.

— Dạ, có lẽ ông tìm không ra.»

Nhưng A-sinh dở ly, dở cả đồng hồ lên cũng không thấy cái thơ ở đâu hết.

« Đờ quí... Đờ quí.. Có lẽ mụ ấy... Có lẽ mụ ấy ăn cắp rồi... và ăn cắp được cái thơ thì mụ trốn. Đờ quí!...»

La-bân la :

« Mầy điên ! hai phòng không thông thương nhau.

— Thưa ông, vậy thì tại sao lại mất đi.

Cả hai người đều lặng thinh. La-bân gắng sức cầm giận và ra vẻ nghĩ ngợi, rồi hỏi :

«Mầy có xem kỹ cái thơ ấy không ?

— Dạ có.

— Có cái gì đặc biệt không ?

— Dạ không. Một cái bì thường với mấy chữ viết bằng bút chì.

— A... bằng bút chì ?

— Dạ, mà như viết cách vội vã lắm.

— Mầy có nhớ mấy chữ viết ngoài bì đó không ?

— Dạ tôi nhớ hết, vì có hơi kỳ một chút...

— Thì nói, nói ngay đi !...

— « Ông Đờ-Bô-mông Mi-xen ».

La-bân tâm ngay đứng ở.

« Có chữ « đờ » Bô-mông ? Chắc có chữ «đờ» Bô-mông ? và chữ «Mi xen » ở sau chữ « Bô-mông » ?

— Dạ chắc.

La-bân vùng la lớn lên :

«A... thơ của Vinh-bá ! »

Rồi ngồi gầm, mặt có hơi bừng sắc. Không ngờ gì nữa, ấy là thơ của Vinh-bá. Trong mấy năm, theo lời chàng bảo, Vinh-bá mỗi khi viết thơ cho chàng đề mấy chữ như thế ngoài bì. Ở trong lao tù, chờ hết hơi, tìm hết cách mới viết và bỏ vào thùng được cái thơ ấy. Thế mà lại bị chặn đường đi ! Trong thơ ấy nói gì ? tin cái gì ? xin điều gì ? bày thuật gì ?

La-bân nhìn cùng cửa phòng ngủ. Phòng nầy lại có nhiều giấy má quan hệ. Những khóa cửa không hư gẫy cái nào. Thế là đề chứng rằng mụ đích mụ kia chỉ là lấy cái thơ của Vinh-bá. Ngồi làm thinh một hồi, rồi lại nói :

« Cái thơ ấy đến vừa lúc có người đàn bà kia ngồi đó phải không ?

— Dạ đến một lúc. Người gác cửa bếp chuông một lần.

— Mụ có thấy cái bì thơ ấy không ?

— Dạ có.»

Thế là việc thế nào thế nào đã vang ra cả. Chỉ còn phải biết mụ kia làm sao ăn cắp được. Nhảy ngang qua cửa sổ chăng ? Không phải : cửa sổ phòng ngủ La-bân vẫn cứ còn đóng chặc. Mở cửa lớn chăng ? Cũng không phải : cửa nầy cũng đóng chặc trong ngoài.

Nhưng không lẽ đi ngang qua tường vách như thế nầy được. Muốn vào ra phải đào ngạch. Nhưng chỉ trong có mấy phút đồng hồ thì đào sao cho kịp ? Thế tất đã có ngạch đào sẵn, mà người đàn bà kia biết rõ. Theo lời bàn giải đó thì chỉ còn có xem một nơi cửa lớn mà thôi, vì tường vách không có chỗ nào bị đào phá cả.

La-bân trở lại chỗ cửa ấy, cố tìm lỗ ngạch. Nhưng vừa ra đến cửa thì chàng dừng lại một cách lạ lẽ như tuồng giựt mình. Chàng thấy cái dưới chưn cửa, về phía tả, một miếng trám giữa mấy thanh gỗ ngang, đã sai. Chàng cúi mình xuống xem kỹ thì có hai cây sắt nhỏ chống miếng trám ấy theo cách chống miếng gỗ sau lưng một khuôn ảnh. Chàng lấy hai cây sắt ấy thì miếng trám rời rã ngay.

A-sinh ngạc lên một tiếng như sững sốt. Nhưng La-bân chặn lại :

« Chỉ là một lỗ trống bề ngang 7 tấc rưỡi một tấc tám, bề cao độ 4 tấc. Một đứa trẻ chừng 6 tuổi, dùng gầy đến đâu cũng không chun qua lọt, huống gì mụ kia ! hãy tưởng mụ chun qua đó được sao ?

— Không, nhưng mụ thò tay vào mà vặng chết.

— Ừ, được chết đuối, đến như chết trên thì ra như vậy làm sao mà vặng được ? Mầy thử đi rồi biết.

A-sinh cụt ly nói :

« Vậy thì ?...»

La-bân không trả lời, đứng lặng thinh một hồi lâu, rồi thình lình bảo A-sinh :

« Đưa cái nón... cái áo tơi cho ta...»

Xem bộ nón nả lắm, vừa ra khỏi ngõ, chàng nhảy lên lên trên một cái xe hơi đường.

« Đến đường Me-ti-nhông, mau đi....»

(Còn nữa)

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

thuế chỉ và 30$ của tôi (hai mươi tám đồng bạc giấy và hai đồng bạc đáo) và giải luôn tôi ra phủ Tư nghĩa.

Quan phủ xét rõ tôi là người lương thiện, nên sức cha tôi và làng nhận tôi về và trả thân thuế chỉ lại cho tôi, còn số bạc 30$ kia thì không thấy tôi; hỏi thầy chánh Hưng thì thầy nói đã dùng số bạc ấy mà lo cho tôi rồi (?). Cha mồ hôi nước mắt trong 7 năm trời, một phút đã vào đấy ai!

Vì đau, chưa kịp kêu nài thì có trát tòa đòi tôi ra hỏi, tôi cũng cứ thiệt mà cung, song đã ba tháng nay mà chưa thấy quan trên xử thế nào cả.

Ng. chánh Lý

Cậy thế đánh người

■ BÌNH - ĐỊNH. — Ngày 5 tháng 10 Annam, tên dầu bếp quan huyện Hoài - ân đi chợ mua đồ ăn, có mua thịt của tên Lục ở làng Năng-an. Vì rẻ quá, Lục không chịu bán, tên bếp bèn mắng chửi và rút gốc đánh vào đầu Lục lồ trán đổ máu; Lục nhu là làng xóm, nhưng ai cũng sợ đây tớ quan, nên gở cao bếp đi. Lục nằm một buổi, rồi rán lết qua huyện lạy quan thưa câu chuyện. Quan kêu tên bếp lên hỏi, nhưng cho đồ lỗi cho Lục, vì vậy mà quan trở quở Lục rằng cải với đầy tớ tức là khinh quan, đuổi ra. Thế là hết chuyện.

Sự mua bán thì thuận theo nhân tình, tên bếp kia làm trái lẽ, đáng lý quan răn trị mới phải chớ!

Thấy chuyện

Hát giúp nạn dân

■ DRAN. — Đêm 27-11-33, ở Dran có cuộc hát làm nghĩa.

Kết quả: tiền bán giấy vào cửa được: 46$70

Ông bà Houllier cho: 20,00

Qui ông Lebris Chamont, Mermood Kurtz cho: 18,00

Khán khách người Annam cho: 25,00

Thâu tất: 109,70

Hạn bát Như tông chỉ lấy vừa tiền cơm nước hết 8,00

Tiền mướn xe ngựa rao hàng 0,50

Tiền gởi mandat và recommandé 1,20

9,70

Số tiền còn (100$) đã gởi đi giúp bà con bị bão lụt ở Bình Phú.

Lai cảo

Lời than phiền của bệnh nhân

■ PLEIKU. — Pleiku là xứ mới mở mang, nước độc, nhân dân và công nhân lên làm ăn, thường bị đau ốm, nên nhà nước lập nhà thương để cứu bệnh, ai cũng được nhờ. Nhưng gần đây nhân dân có lời than phiền.

Vẫn biết nhà thương cho thuốc khám bệnh mỗi ngày có định giờ, song đó là lệ thường; đến như những người đau nặng và bệnh nguy cấp thì người đương cái chức trách cứu người, phải để tâm chăm sóc mới là làm hết phận sự. Vậy mà quan đốc hiện nay thì đối với bệnh, ngoài giờ ra không cho thuốc.

Ngày 4-12-33, có yết bảng trước nhà thương: « Bà con ai xin thuốc hãy đợi đến mai ». Ngoài ra có người đàn bà (Thị Tâm) ho, tới xin thuốc mà không được; người bị rắt (Nguyễn Chua) xin nằm nhà thương cũng không được vào, quan chỉ bảo người đem thuốc tiêm mà để tên Chua kia nằm giữa trời mưa! v. v.

Chức phận thầy thuốc là cứu giúp người đau, nay để cho nhiều kẻ than phiền như thế, dẫu vì cớ gì cũng là việc không tốt.

Ph. T. lai cảo

Đáng mừng thay!!!

Lâu nay ta hay dùng dầu trong uống ngoài xoa để trị các bệnh ngại mỏi, đau đầu, đau bụng vân vân... như ta cũng có nhiều người chế được, nhưng không được thần hiệu, nên ta cứ phải dùng dầu của người ngoài: như vậy ta thiệt mất lợi rất nhiều. Vậy bản hiệu ra công có chế được thứ Dầu XUÂN-HẢI số 17 giá 0$10 1 lọ rất thần hiệu. Vậy xin quý ông quý bà dùng 1 lọ thí nghiệm, nếu thực được thần hiệu xin giới thiệu giúp, trước thu được mối lợi sau vẻ vang cho nước nhà. Nhớ rằng đồng thuốc thấy bệnh chẳng chịu bỏ tay!!!

Lê-nam-Hưng Phan-thiết

Đại-lý:

Hồ-văn-Chiểu Quảng-ngãi

HOÀNG-VĂN-ÁP

67 Phố Ninh-xá Bắc-ninh **TONKIN**

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 95. — Hội đồng hào dịch là thay mặt cho xã dân, nếu trong địa phận có nhơn rối loạn mà xảy ra sự phá hoại, sự thiệt hại lớn, sự thiêu hủy, mà xét quả là hào dịch trễ biếng nhát nhát không ngăn trở được sự rối loạn ấy, thời phải chịu trách nhiệm bồi thường, nhưng có khi hào dịch cũng được miễn xin bắt đồng dân phải chịu chung, (trừ người bị thiệt hại ra ngoài).

Điều thứ 96. — Khi nào có khoản nhơn mạng, nếu đã biết được người phạm mà trong bốn sáu tháng không bắt được, hay là khoản nhơn mạng nào không biết được người phạm tội là ai, mà khoản mạng ấy vì hào dịch không biết cứu viện đến nơi tình ra, và về sau cũng không bắt được người phạm, thời lý trưởng, hương kiểm hoặc những hào dịch có chức trách về sự tuần phòng ở chỗ ấy phải chịu tiền cấp táng 20$00 trở xuống và phải chịu đền cho gia quyến người bị hại một số bạc 100$00 trở xuống.

Như có người nào đánh người ta bị thương thành phế tật, đã biết được người phạm mà không bắt được, thời những lý dịch đã kể ở trên phải đền cho người bị thương một số bạc, số bạc ấy do quan tòa án xét định, nhưng không quá 40$00.

Điều thứ 97. — Khi nào có chỗ bị trộm mất súc vật, theo dấu chơn súc vật ấy đến địa phận một làng nào mà có trình xin rõ ràng, thời lý trưởng, hương kiểm hoặc những hào dịch có chức trách tuần phòng phải giúp sức hoặc sai người giúp sức để tìm.

Nếu trong ấy có xét quả rằng người sức chủ hoặc người đại diện có đến trình xin rõ ràng mà lý dịch cố ý không chịu giúp sức, và nếu con súc vật ấy không tìm lại được, thời chúng nó không những phải bị nghị xử về tội « không chịu giúp sức cho người trình xin chánh đáng » mà lại bắt phải đền giá tiền con súc vật bị mất cho sức chủ.

Khoản bồi thường ấy có thể bắt bội đồng hào dịch phải bảo nhận.

(Còn nữa)

NHIỀU NGƯỜI BỊ

PHÒNG - TÍCH

Đờn ông đờn bà sức yếu thường hay bị, khi cơm no, rượu say vội hàm tình dục hoặc khi ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh gọi là bệnh « PHÒNG-TÍCH ». Khi thọ bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn xong hay ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt, bị lâu nằm sắc mặt vàng, da bụng giãy.

Mới bị uống 1 liều, lâu 2, 3 liều uống không công phạt, đáng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay

Mỗi liều hai bận uống giá: 0$40

VŨ-ĐÌNH TẤN

178 Bis Route Lachtray — HAIPHONG

Ân-tứ Kim-Tiền năm 1926

ĐẠI-LÝ:

HUE: VĨNH-TƯỜNG phố Gia-Long;

TOURANE: QUANG-CỰ, quai Courbet.

DALAT: ĐINH VĂN CHÂU Libraire;

NHATRANG: MỘNG-LƯƠNG THƯ QUÁN

PHANTHIẾT: LÊ NAM-HƯNG R. Gia-Long;

QUINHON: DONG LÂP, Avenue Khải-Định;

QUẢNGNGÃI: CHÉ HOÀNG à Song vệ;

VINH: GIA-CAT, 44 Maréchal Foch;

Cần nhiều Đại lý ở các tỉnh Nam-kỳ.

Trong nhà trong cửa

ai ai

cũng phải có sáng

THUỐC HƯỚN

PASTILLES

VALDA

dặng khi, có con nít đi học, khi có ông già bà cả ra về, Cùng số người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ DÈM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho thơm cổ thông hơi

Khỏi bịnh,

hoặc ngậm mà trừ bịnh,

như Kì sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, nóng, nóng.

MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ

dùng lấy một thứ

THUỐC HƯỚN

PASTILLES

VALDA

rinh thôi

bán đựng trong hộp

coi trên nhãn phải có hiệu chữ

- VALDA -

MỚI THIỆT PHẢI

KHỎI SỢ

CHẾT VÌ TÌNH

Ai mắc bịnh Phong-tình như: Dương-mai, cối-khí, sang-độc, tim-la, đau lậu v. v.. Dùng nhiều thứ thuốc mà không hết, ấy là độc đã nhập vào cốt. Mau tìm thuốc:

SƯU ĐỘC BẠ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Gồm trị các bịnh trên đây mới phát, hay là lâu năm trở đi trở lại, nó sẽ tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Annam trăm người không sai một.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Đại-lý: Minh-Nguyệt và Lê nam-Hưng Phan thiết. Trương-trọng-Hỷ Phan-ri. Hồ-văn-Ba Qui-nhơn..

Có gởi cách lãnh hóa giao ngân do:

NGUYỄN-VĂN-HOÀNH

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

Rue P. Blanchy prolongée SAIGON

Áo Swater và Gilet

Bằng laine của các bà

Laine avec manche

hoa Jacquart 5$50

hoa suốt mình 6.00

Sans manche

hoa Jacquart 5$00

hoa suốt mình 3.50

Gilet

hoa Jacquart 2$00

hoa suốt 2.50

Bán tại

MỸ - THỊNH

Chuyên môn bán buôn và bán lẻ các thứ tạp hóa.

35 Hàng - Đào

HANOI

Sách thuốc ngoại-khoa chuyên môn

Làm toàn bằng chữ Quốc Ngữ

Sách này do nhà lương y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu mà làm ra. Trong có nói rõ hết cả lý luận và phép trị mụn rọt, phải bóng, loài vật độc dử cắn phải, như: chó dại, rắn cắn v. v. Lại có bài thuốc chữa quê gảy, toàn bằng thuốc Nam, rất dễ tìm mà rất linh nghiệm.

Mỗi quyển giá 0$60

Ở xa mua gởi mandat trước thêm cước phí 0$16

Nếu lãnh-hóa-giao-ngân thì hết cả thảy 0$90

Thơ và mandat gởi cho

M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG

N° 123 Phố Khách

NAM ĐỊNH

堂 蓉 德

Lậu tiểu tiện tức, buốt ra mủ uống thuốc số 12 giá 0$50 một ve, chóng kiến hiệu, chóng kết đỏi, không vật vã, không hại sinh dục.

Tiêm-la phát bạch lên xoài, lở loét qui đầu, uống thuốc số 4 giá 0$50 một ve; thuốc uống không bốc lên răng không phải kiêng nước và cũng không hại sinh dục.

Khí hư đàn bà con gái ra khí hư, bạch trọc, bạch đái, kinh kỳ hay đau bụng dùng thứ số 14 giá 0$40 một viên (ngoại dồ) trong uống thuốc số 16 giá 1$50 một hộp sẽ hết.

Tuyệt nọc bệnh tình chưa giứt nọc như lậu tai: qui đau ước đỉnh, ra giai gà, thỉnh thoảng buốt trong ống đái, nước tiểu lúc trong lúc đục; như tiêm la thì: mày da dật thịt, nhức mỏi gân cốt, mình mẩy phát sang dùng thứ số 17 giá 1$50 một hộp sẽ khỏi. Thuốc nầy vừa sát trùng tiêu độc lại vừa kiên tinh bổ thận tráng dương.

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

241 Route de Hue 241 -:- **HANOI**

(ngay 24 gian)

KHI ĐANG ĐỢI THẦY THUỐC

Là tên quyển sách ông lương y Dupeyroux mới làm ra, có 175 trang, nhà nào cũng nên có. Gởi đến tận nhà. Viết thơ (kèm thêm 0$15 tem) cho Laboratoires DUPEYROUX, 5, *Square de Messine, PARIS.*

KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta

Mới chế ra?

Bản hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette để mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-phục rất đẹp rất lịch sự

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI,

Có có Fermeture Eclair hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50

Có cái Các hạng nhất 1$50 nhì 1$00

1933 Vì mở rộng thêm, nên An-Thành đã đổi sang số nhà 42 cũng phố Hàng Đào, lại mới in xong Catalogue: thật là tiện lợi cho hết thảy mọi người; Vậy ai ai cũng nên có một cuốn Catalogue An-Thành, nhất là các nhà thương-mại, công nghệ, xin cứ viết thơ về hỏi: không mất tiền:

Nhớ kẻo nhầm:

AN-THÀNH: 41 *phố Hàng Đào HANOI*

Một tay quân phiệt Trung-hoa

Chẳng nói các ngài cũng biết, là TRƯƠNG HỌC-LƯƠNG làm chúa Mãn-châu, Lời trước vì quá yêu ả phù dung, không xem gì đến việc nước, để đất Mãn-châu lọt vào tay người Nhật, Trương tự hối hận vô cùng, quyết chí xuất dương tìm cho được thuốc Giới-Yên để trừ cho ả. Nhưng nay đây mai đó, đi gần hết bốn châu chưa tìm được thuốc nào mà trừ cho tuyệt, may mạo sang đến Việt-Nam xem tờ Công báo, thấy bài đăng của ông TRẦN-ĐẮC SỨ là người chế ra thuốc *Cai nha Phiến* rất hay. Thuốc có chứng chỉ tại Tòa và phân chất tại phòng thí nghiệm Đông dương ngày 17 Mars 1933 ở Hanoi, được giấy chứng nhận của quan Thầy thuốc là không có chất thuốc phiện. Đều dùng thử, quả nhiên hết 2 lọ thời bỏ được, khi đang bỏ trong người khỏe mạnh, ăn ngủ như thường, tôi xin giới thiệu các ngài có bịnh như tôi dùng thử thuốc nầy mà trừ cơn ma thuốc phiện. *Tân minh Giới-Yên-Hoàn*: hạng nhất 5$00; hạng nhì 3$00; hạng ba 2$00; hạng tư 1$00; hạng năm 0$50, ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe, dùng thêm thuốc *Sâm nhung Sang-Bổ-Hoàn*: 2$00 một hộp. Có chữa các bịnh người lớn trẻ con như: *Động tinh, Di tinh, Hoạt tinh, Đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, bôi, nóng, không đã hay có đã không nuôi*: mỗi hộp 1$00; 6 hộp 5$00. *Ho lao, ho hen, đàm suyễn, thở huyết, khái huyết*, mỗi chai 1$50 đau bụng, đau tức hông sườn, phong tích 0$60, nọc lậu hay nọc giang 1$50, đau mắt màng mông 0$50, các thứ thuốc nầy đều có giấy tờ nghiệm của quan Thầy thuốc mới được bán. *Thuốc lọc 0$50; Giang mai: 1$00.* Đã bì, chế nhân:

M. TRẦN - ĐẮC - SỨ

73 Phố Hàng-Gà — **HANOI**

Các Đại-lý: Nguyễn văn Ngân, 8, chợ cũ Thái Nguyên (Tonkin); Lê Nam Hưng, rue Gia long, Phan thiết; Phạm văn Đăng, Phanrang (Annam); Vinh hiệp Phát à Mỹ Phước, Long Xuyên; Ngô văn Thọ, Commerçant Cầnđước; Lê văn Nhuận rue Pasco Thị Nghè, 27, Saigon (Cochinchine); Huỳnh Tri, 18, Chier Pnompenh; Trương văn Tại à Kampot (Nam vang); Trần Tu, Thakaova Thakhek; Nguyễn văn Đăng, Commerçant Pakse (Laos). Hỏi đâu gì, xin gởi theo 0$05 tem, độc ngài mua thuốc sai cho được có giấy nhận thực của quan Thầy thuốc mới là thực hiệu.

Có bệnh nên chữa!
Không bệnh mách bảo đồng-bào!

HAI THỨ THUỐC HAY:

KIÊN-TINH-CHỈ-TRỌC HOÀN!

Thuốc nầy do vị y-sĩ bên Trung-Hoa, ở cư tại Hạnh-Lâm-Viện chế ra để giúp cho các bạn lãng chơi, ai dùng qua cũng công nhận là hay, vì uống nó vào kiên tinh chỉ mà rất chóng.

Chuyên trị Ngũ Lâm Bạch trọc chưa được thực khỏi, quanh năm chảy mủ không buốt, không đau, sáng giậy đi tiểu ra mủ hoặc rặn ra từng giọt, trắng, vàng hoặc xanh, uống thuốc nầy vào, lập tức kiến hiệu, không hại sinh dục và thân thể.

CỐ-TINH BỔ THẬN HOÀN!

Di, mộng, hoạt tinh, khí hư, khí lãnh, đi tiểu khi ra như sợi chỉ, rất gì, đau lưng, mỏi vai, đầu váng, mắt hoa, chóng mặt, tai ù, đêm hay mơ màng, mộng mị, đánh trống ngực. Hoặc người bị bệnh phong tình đã khỏi, hoặc chưa tuyệt nọc, tinh khí yếu đuối, thân thể yếu đuối tứ chi buồn bã. Hoặc người chậm đường con cái, bất cứ mới lâu, dùng thuốc nầy sẽ được như ý. Người vô bệnh thường dùng sẽ được sinh tinh cố khí, bồi bổ tinh thần, quảng tự đến niên.

Mỗi ve giá 1$00, nửa tá 6 ve giá 5$00

Ở gần nên đến hiệu Quảng-Hưng-Long n° 80 phố Khách Vinh mà mua, ở xa gởi lãnh hóa giao ngân.

TIÊU-HẠNH-LÂM DƯỢC-PHÒNG

108, Phố Hàng Buồm — HANOI

Hai món thuốc hay,

CỦA VỊ TÂN Y HỌC TRUNG-HOA MỚI PHÁT RA

1°) CHỈ-THỐNG-TIÊU TÍCH-HOÀN

Thuốc nầy thống trị các chứng: Phong-tích, khí-tích, huyết-tích, đờm-tích, sinh ra đau bụng, đau bẩu, đau ngực, đau tim, đau gan, đau ruột, đau cạnh sườn, đau dạ dầy, dầy da bụng, ăn chậm tiêu, dầy hơi, hay ợ, có khí đau, dầy chướng bụng lửa, có khí đau, nổi hòn nổi cục lên, rồi lại tan đi, lúc đau, lúc không, như người giả cách, có người hay đau quanh năm, hoặc hay đau về mùa lạnh. Đại tiện đi táo, hoặc đi nát. Hoặc đàn bà tử cung hư lạnh, huyết độc tích kết mà sinh ra đau.

Các chứng ấy đã mới phát, hay đã lâu năm, hoặc đương đau kịch liệt đến đâu, uống thuốc nầy vào cũng lập tức hiệu nghiệm và sẽ được lành mạnh cả.

2°) Á-CHÂU BẠCH-ĐỚI-HOÀN

Thuốc nầy chuyên trị đàn bà do tư lự phần nất quá độ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết hư nhược; hoặc do bị nọc bệnh tình truyền nhiễm phải, mà sinh ra chứng Khí-Hư (Bạch-Đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo; hoặc vàng như rụa chuối; hoặc đỏ như gan lợn; hoặc xanh, hoặc đen, bết tanh khó chịu, chóng mặt nặng đầu, đau lưng mỏi gối, tứ chi rời rạc, trong mình bất rất, mặt vàng da xám, kém ăn, ít ngủ, làm cho kinh kỳ bất điều, chậm đường sinh dục v. v.

Dùng thuốc nầy vào, không những không thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc bệnh, dù khí mệt nhọc cũng không có ra nữa.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi hộp là **1$00**, *nửa tá* **5$00**

Bán tại: **Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG**

N° 127 Hàng Bông (Cửa quyền) -:- **Hanoi**

Các ngài ở xa, xin viết thư về kể rõ bệnh, mua thuốc theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện và chóng.

MỘT BỨC THƠ

(đăng nguyên-văn)

Độc-giả nên coi cho biết

Tôi nhờ coi báo thấy các quan đều là hàng tri thức: như ông Đỗ-văn-Toàn, thơ-ký phòng nhì Nam-kỳ Soái-phủ. Ông điền chủ cựu hội đồng Nguyễn ngọc-Hồ ở Caolanh và ông Nguyễn-bá-Thế, đốc học trường Laivung (Sadec) vì sự thiệt mà không vì danh giá đứng ra giới thiệu thuốc **Điều kinh bạch đái** hiệu ÔNG TIÊN với quốc dân thuốc hết sức hay, đàn bà con gái ra huyết trắng dầm dề, khi nhiều khi ít, bầm đen vàng vợt, trắng đục có giấy sổ nhợ, lâu năm thế mấy dùng cũng dứt bệnh (qui bà trên đây nhờ dùng thuốc nầy mà hết bệnh, máu huyết trở nên tốt).

Thật y như lời giới thiệu, vợ tôi mới dùng là gần, bệnh 10 phần hết 7, 8 và mấy đứa nhỏ tôi thường hay đau ốm, nước da nhạt đáng, con mắt trốm lơ, muốn có ban trái nóng mê mang cũng nhờ dùng 3 gói **Thối nhiệt tán** hiệu ÔNG-TIÊN của ông thiệt là hiệu nghiệm, dang nóng vừa dùng không đầy 5 phút hết liền. Xin ông gởi C. H. cho tôi 10 gói nữa với một lố thuốc Bạch đái cho vợ tôi dùng dứt bệnh. Cảm ơn. Le 26 - 10 - 33

Nguyễn-văn-Tấn

Electricien C. des Eaux à Poompenh

Thuốc nầy có gởi lãnh hóa giao ngân do: Nhà thuốc « **ÔNG TIÊN** »

Rue P. Blanchy prolongée N° 84 *Phú-Nhuận* — **SAIGON**

Đại-lý: Minh-Nguyệt Phan thiết, Trương trọng-Hỷ Phanri, Hồ-văn-Ba Qui-nhơn, Trần-ngọc-Xuân Binh-định, Nguyễn-hữu-Vinh Tourane, Vĩnh-hưng-Trường Vinh, Thông Hoạt Quảng-trị, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng.

Cần thêm đại-lý các tỉnh, nhà-hồng nhiều, thể lệ dễ, xin viết thơ thương nghị với nhà thuốc.

SINH-HUY

44 Rue Maréchal Foch à VINH

BỆNH ĐÀN ÔNG?

MỘNG - TINH. — Đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh xuất.

DI - TINH. — Đêm ngủ mê man tự-nhiên không mộng mà tinh xuất

HOẠT - TINH — Tinh - khí bất kiên nên khi đi lại với đàn-bà là bị xuất ngay.

Bệnh nầy khi sơ - phát thì đau lưng mỏi vai, ù tai hoa mắt, hơi nóng mỏi mình, ít ngủ, hay quên Vậy - nếu bệnh mà trong thời - kỳ nào, nào nay cũng dùng thuốc CỐ-TINH BỔ THẬN của bản - hiệu để nối tiếp xưa nay là kiến hiệu. Mỗi ve 1$ — Nửa tá giá đặc-biệt 5$.

BỆNH ĐÀN BÀ?

Đàn bà con gái thường bị chứng kinh - nguyệt - bất điều, tháng có, tháng không, khi trời, khi sụt, trước hay sau khi kinh kỳ thường hay đau bụng, kinh ra tím, đen hoặc trắng, lậu huyết, băng huyết, gọi con hư-tịnh cùng là khí hư, bạch-trọc, lậu-tử-cung, sa hoa muống, và các chứng thai-tiền, sản hậu vân-vân.

Các chứng kể trên khi sơ-phát thấy gây gầy nóng rét, không-không ho khan, gân thịt giật-mấy, cạnh sườn đau bụng dưới rốn, chóng mặt rất đau, đừng bệnh như thế chỉ dùng hết nửa tá **BỔ CAN-BỔ-HUYẾT** là khỏi. Mỗi ve 1$ -, nửa tá giá đặc biệt 5$. (Cước ngoại).

XIN NHỚ THUỐC SỐT RÉT NHÂN SÂM-BẠC RẤT THẦN-HIỆU

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant: HUỲNH-THÚC KHÁNG

https://tieulun.hopto.org